

Bērnu namos dzīvojošo bērnu psihoemocionālais portrets

Laura Pirsko - „Centra Dardedze”, psihologs

Prezentācijas kopsavilkums

2010.gadā veikts pētījums "Vardarbība pret bērnu namos dzīvojošiem bērniem", kura ietvaros tika pētīts jautājums:

- vai pastāv atšķirības starp bērnu namos dzīvojošo bērnu un vispārizglītojošo skolu skolēnu emocionālo stāvokli?
- vai pastāv atšķirības starp bērnu namos dzīvojošo bērnu un vispārizglītojošo skolu skolēnu dzīves spēka dimensijām?

Pētījuma dalībnieki:

- 76 bērnu namos dzīvojoši bērni no 13 bērnu namiem visā Latvijā;
- 159 vispārizglītojošo skolu skolēni no 6 vispārizglītojošām skolām visā Latvijā;

Pētījuma metodes:

- "Bērnu traumas simptomu aptauja" ("Trauma Symptom Checklist for Children") (Briere, 1995);
- "Dzīves spēka aptauja" (Pirsko, Balode, 2009)

Pētījuma rezultāti:

Pētījumā tika konstatēts, ka statistiski nozīmīgas atšķirības pastāv starp tendenci noliegt savus simptomus ($U=3416,5$; $p<0,001$), pēctraumas stresa sindroma simptomiem ($U=4432,0$; $p<0,05$) un disociācijas simptomiem ($U=4951,5$; $p<0,01$). Tas nozīmē, ka bērnu namos dzīvojošiem bērniem ir lielāka tendence noliegt savus traumas simptomus, kas izskaidro to, ka skolēniem, kas mācās vispārizglītojošās skolās ir augtāki disociācijas un pēctraumas stresa sindroma simptomi.

Pētījumā tika konstatēts, ka statistiski nozīmīgas atšķirības pastāv starp piesaistes ($U=4030,5$ $p<0,01$), vērtību ($U=4575,5$; $p<0,05$) un sociālās kompetences ($U=4414,0$; $p<0,05$) dzīves spēka dimensijām. Tas nozīmē, ka bērnu namos dzīvojošiem bērni mazāk uzticas citiem cilvēkiem, mazāk izjūt mīlumu un mierinājumu no tiem, kā arī mazāk tic, ka citi cilvēki palīdzēs atrisināt viņu problēmas. Tāpat šie rādītāji uzrāda, ka bērnu namos dzīvojošie bērni par savām vērtībām mazākā mērā atzīst cilvēka dzīvību, labu veselību, stipru ģimeni un interesantu darbu, kā arī viņi ir mazāk gatavi ievērot iekšējās kārtības noteikumus, iesaistīties bērnu nama rīkotajos un citos pasākumos un pieņemt vecumam atbilstošus lēmumus par savu dzīvi.